

2021-01-31

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr ÄLN 2020/149

Äldrenämnden

Analysrapport - anordnarna av särskilt boende för äldres hantering av coronapandemin

Förslag till beslut

Äldrenämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Covid-19-pandemin och samhällsspridning av viruset innebar att många kunder på särskilda boenden för äldre blev sjuka. Boendena var tvungna att ställa om vården och omsorgen på mycket kort tid till att ta hand om kunder med samhällsfarlig, smittsam sjukdom. Rapporten beskriver de utmaningar som särskilda boenden hade under de sex första månaderna av pandemin. Den beskriver även vilka åtgärder vidtogs när covid-19-pandemin drabbade äldreomsorgen hårt.

Ärendet

Många individer som bor på särskilda boenden för äldre har redan vid inflyttning flera sjukdomar och är sköra. Åldern i sig är en riskfaktor för att drabbas av allvarliga konsekvenser om man blir sjuk i covid-19. Att förebygga uppkomsten av infektioner är en av grundförutsättningar för god kvalitet i vård och omsorg. Utmaningarna som särskilda boenden för äldre hade i början av pandemin var

- brist på skyddsmaterial
- otillräcklig bemanning av sjuksköterskor
- omsorgspersonalen hade inte tillräckliga kunskaper varken i basala hygienrutiner eller i användning av skyddsutrustning
- svårigheter att isolera kunder med kognitiv svikt och smittsam sjukdom
- hantering av informationsflödet

Särskilda boenden fick på mycket kort tid ställa om sina verksamheter för att ta hand om personer med samhällsfarlig, smittsam sjukdom. Myndigheternas fokus var att stötta akutsjukvården, äldreomsorgen fick inte samma stöd. Till exempel tilldelades inte skyddsutrustning till kommunerna på samma sätt som till regionerna. En mängd av åtgärder sattes in för att minska smittspridningen. Särskilda boenden hanterade situationen med pandemin så bra som det var möjligt utifrån de förutsättningar och resurser som de hade.

Det fanns utmaningar i att hantera den stora mängden av information som också ofta förändrades i takt med ny kunskap om sjukdomen. Många av boendena ökade sin sjuksköterskebemanning för att göra det möjligt att sjukvårdsinsatser snabbt kunde

utföras även på helgerna. Den fysiska handledningen ökade för att stärka omsorgspersonalens kunskaper om att ta hand om de äldre som insjuknade i covid-19.

Trots att boendena har upprättat goda rutiner för att minska smittspridning både via personal och besökare behöver hälso- och sjukvården få större möjligheter för att kunna isolera personer som utgör en fara till sina medboende. Sveriges kommuner och regioner har förberett ett lagförslag om isolering av personer med smittsam sjukdom på kommunala verksamheter. Utan kundens samtycke är detta möjligt endast inom regioners verksamheter.

Särskilda boenden för äldre har nu en bättre framförhållning av skyddsutrustning. Även äldreheten kommer att ha ett beredskapslager. Det kommer att tillhandahållas så länge pandemin är pågående, sedan kommer en ny utvärdering av behovet göras.

Ekonomiska konsekvenser

Rapporten medför inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Rapporten medför inga konsekvenser för barn.

Handlingar i ärendet

Covid-19 på särskilda boenden för äldre - analysrapport

Ellinor Egefors
enhetschef
äldreheten

Elisa Reinikainen
medicinskt ansvarig sjuksköterska
äldreheten